

Regioportret Friesland: de highlights

In november 2011 is het regioportret Friesland verschenen. Het portret brengt de ontwikkelingen in de sector Zorg en WJK in beeld (zie bijlage; pdf).

Het regioportret bevestigt de uitkomsten van ons eigen arbeidsmarktonderzoek 'Uit voor zorg', wijkt op bepaalde punten af en geeft enkele specifieke aanvullingen.

Beroepsbevolking: meer mensen gaan werken

De potentiële bevolkingsbevolking (mensen tussen 15-64 jaar) neemt af, sneller dan gemiddeld in Nederland. Toch zijn er nog zo'n 16.000 mensen per direct op zoek naar een baan van 12 uur of meer en blijft de beroepsbevolking licht stijgen doordat er meer mensen gaan werken. Vooral de arbeidsparticipatie onder vrouwen neemt toe.

In Friesland zijn relatief weinig allochtonen: 7% ten opzichte van 18% gemiddeld in Nederland.

De regionale arbeidsmarkt is niet gesloten. Er zijn mensen die in Friesland wonen en er buiten werken en andersom: zij pendelen. De sector Zorg en WJK kent in Friesland een negatief pendel-saldo: ongeveer 5000 werknemers verlaat de regio om (vlak over) de provinciegrens in de sector te werken, terwijl zo'n 4000 mensen de omgekeerde beweging maken.

In Friesland ligt de werkloosheid structureel hoger dan landelijk. Ook het gemiddelde % niet werkende werkzoekenden (NWW) is in Friesland 1% hoger (7,4%) dan het landelijke gemiddelde (6,4%). Het aandeel MBO opgeleide werklozen/ NWW is relatief hoog in Friesland: 10% hoger dan landelijk gemiddeld (in totaal 41% van de NWW).

Werkgelegenheid in Zorg en WJK: Friesland zorgt

Waar de werkgelegenheid in andere sectoren in 2009 sterk is afgenomen, is in Zorg en WJK sprake van groei. In Friesland zijn 46.000 mensen werkzaam in Zorg en WJK, met een gemiddelde werkweek van 0,66 fte en vooral in VVT en ziekenhuizen. Dat is 19% van alle werknemers, terwijl het landelijk gemiddelde 15% is.

Instroom in opleidingen bevestigt dit beeld

Landelijk kiest 24% van alle jongeren voor een opleiding voor Zorg en WJK (mbo + hbo). In Friesland is dat 27%. Populair zijn vooral verzorgende (niveau 3), helpende zorg welzijn (niveau 2) en pedagogisch werker (niveau 3). Ongeveer 12% van alle leerlingen in Friesland die instromen in het hbo, kiest voor een opleiding Zorg en WJK. De instroom is het grootst in SPH.

De opleidingen sociaal-maatschappelijk dienstverlener en zorg hulp hebben een opvallend hoog aandeel allochtone deelnemers (beide 30%).

BBL opleidingen hebben een groter aandeel mannen.

Het regionale sectorrendement - het % gediplomeerden dat een jaar na diplomering werkzaam is in de sector - voor Zorg en WJK is het hoogst bij verzorgenden en verpleegkundigen niveau 4 en 5: tussen 82-89%.

Van de mbo opleidingen verzorging en verpleging haalt in Friesland gemiddeld 76% hun diploma. Bij SAW is dat 64%. Het studieredement in hbo opleidingen voor Zorg en WJK ligt gemiddeld lager dan het mbo: 63% van de hbo'ers haalt diploma in maximaal vijf jaar.

Werknemers en werkgevers beleving: een indicatie

Werknemers in Zorg en WJK zijn tevreden over het werk zelf en ontevreden over de ervaren werkdruk. De VOV-werknemers (Verpleegkundig, Verzorgend en Sociaal-Pedagogisch werknemers) zijn minder positief over de ervaren zelfstandigheid en werkdruk dan de niet VOV-werknemers.

21% van de WJK werknemers in Friesland zegt op zoek te zijn naar een andere baan. Landelijk is dat 15%. In de zorg is dat percentage 15% (landelijk 13%). Van deze groep uit WJK en Zorg is driekwart actief op zoek naar iets anders. Het dreigende verlies voor WJK is 5% en voor de Zorg 2%.

De werkgevers in Nederland zien de 'beheersing van de werkdruk' als knelpunt nummer 1 in het personeelsbeleid. In Friesland komt dit knelpunt niet voor in de top 5 van knelpunten. Knelpunt nummer 1 in Friesland betreft 'coördinatieproblemen door aanstellingsomvang medewerkers'.